

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „ZARASŲ BŪSTAS“

Malūno g. 4, LT- 32129 Zarasai, tel. faks. (8-385) 52 182, el. p. zarasubutai@zarasai.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 187801768

Zarasų rajono savivaldybės merui
Nikolajui Gusevui

2018-09-25 Nr. (1.10) S –987

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO IR ĮVERTINIMO APRAŠYMO

Vadovaudamiesi *Korupcijos prevencijos įstatymu Nr. IX-904, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka*, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601, *Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis*, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 ir siekdami nustatyti, veiklos sritis, kuriose galimai egzistuoja įmonės veiklą veikiantys išoriniai ir (ar) vidiniai ir (ar) individualūs rizikos veiksniai, galintys sudaryti galimybes atsirasti korupcijai, UAB „Zarasų būstas“ (toliau – Bendrovė) buvo atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybę, buvo naudojami dokumentų ir statistinės analizės metodai, leidę nustatyti UAB „Zarasų būstas“ veiklos sričių atitiktis Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 straipsnio 4 dalies 5 punkto nustatytiems kriterijams:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika:

Per analizuojamąjį laikotarpį UAB „Zarasų būstas“ nebuvo užfiksuoti Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų atvejai. Taip pat nebuvo užfiksuoti teisės pažeidimai, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia teisinė atsakomybė, atvejai.

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Per analizuojamąjį laikotarpį UAB „Zarasų būstas“ (jo struktūriniam padalinys ar atskiri darbuotojai) nevykdė veiklos, skirtos priežiūrei, kaip jiems nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi teisės aktų reikalavimų Bendrovei priklausančių automobilių naudojimo tarybos reikmėms srityse, taip pat nevykdė kontrolės funkcijų, nesusijusias su įmonės vidaus administravimu.

3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Per analizuojamąjį laikotarpį UAB „Zarasų būstas“ administracijos darbuotojų įgyvendinami uždaviniai, vykdomos funkcijos, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka buvo apibūdinti jų pareigybių aprašymuose, taip pat principai reglamentuoti UAB „Zarasų būstas“ įstatuose, patvirtintuose Zarasų rajono savivaldybės tarybos 2018 m. birželio 29 d. sprendimu Nr. T-142, ar kituose teisės aktuose.

Nėra įstatymų ir jų įgyvendinimo teisės norminių aktų ir administracinių aktų kolizijų, priimti administraciniai aktai yra nuolat peržiūrimi ir, esant poreikiui, koreguojami.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Per analizuojamąjį laikotarpį UAB „Zarasų būstas“ (jo struktūriniam padaliniui ar atskiram darbuotojui) nesuteikti įgaliojimai išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ir kitokias papildomas teises ar atsisakyti jas išduoti arba sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ar kitaip jas apriboti, taikyti teisės aktuose nustatytas kitas teisinio poveikio priemones, konstatuoti, nagrinėti teisės pažeidimus ir priimti sprendimus dėl teisinės atsakomybės priemonių taikymo.

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Per analizuojamąjį laikotarpį UAB „Zarasų būstas“, kaip ir visos kitos rajono savivaldybės įstaigos ar bendrovės priima savarankiškus sprendimus, susijusius, pavyzdžiui, su vidaus administravimu, viešųjų pirkimų organizavimu. Bendrovė taip pat priima sprendimus, susijusius su daugiabučių gyvenamųjų namų administravimu, gyventojų aptarnavimo paslaugų teikimu, tačiau teisės aktuose ši tvarka yra aiškiai reglamentuota, nebereikalaujanti papildomo derinimo su kitomis valstybės ar savivaldybės įstaigomis ir (ar) nereikalaujanti kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Per analizuojamąjį laikotarpį UAB „Zarasų būstas“ savo veikloje turi sričių, kurios susijusios su įslaptintos informacijos (mokamų paslaugų teikimas, viešieji pirkimai, daugiabučių gyvenamųjų namų renovacija ir kt.) gavimu, naudojimu ir apsauga, tačiau minėta informacija nelaikytina valstybės ar tarnybos paslaptimi.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba nėra atlikusi korupcijos rizikos analizės UAB „Zarasų būstas“

UAB „Zarasų būstas“ veikla atitinka tam tikrus Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 6 straipsnio 4 dalies 5 punkto dalyje nustatytus kriterijus, todėl laikytina, kad atskiros įmonės veiklos sritys priskirtinos prie veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcija, ir todėl reikia nustatyti konkrečius korupcijos rizikos veiksnius įmonės veiklos srityse.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimui, Bendrovėje atliktas veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas ir vertinimas pagal pasirinktą veiklos sritį – **tarnybinių automobilių naudojimas**. Minėta sritis atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 5 punkto kriterijų.

Ši veiklos sritis pasirinktina siekiant nustatyti galimą riziką pasinaudoti Bendrovės lengvaisiais automobiliais ne bendrovės veiklos tikslais, įvertinti sprendimų diskreciją (dėl tarnybinio automobilio naudojimo apimčių) ir atskaitingumą, užtikrinant efektyvų ir racionalų Bendrovės turto valdymą ir naudojimąsi juo.

Analizuotas laikotarpis: 2017 m. spalio 1 d. – 2018 m. rugsėjo 10 d

Vertinimas atliktas analizės metodu, analizuojant teisės aktus, reglamentuojančius tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimąsi.

Analizuoti teisės aktai: Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998-11-17 nutarimas Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“, UAB „Zarasų būstas“ direktoriaus 2016-01-08 įsakymas Nr. V-3 „Dėl pavyzdinių automobilių naudojimo UAB „Zarasų

būstas“ taisyklių patvirtinimo“, vidiniai Bendrovės teisės aktai: 2016-08-17 įsakymas Nr.V-18 „Dėl kuro sunaudojimo automobiliui SUBARU IMPREZA EUH-729“, 2017-06-14 įsakymas Nr.16 „Dėl automobilio panaudojimo“, 2017-09-15 įsakymas Nr. V-27/1 „Dėl kuro sunaudojimo automobiliui FORD GALAXY (WGR) FRC-665, 2017-11-26 įsakymas Nr.V-41/1 „Dėl kuro sunaudojimo automobiliams AUDI A-6 SEDAMAS, VW GOLF“ ir kt.

Buvo įvertinta esamo reglamentavimo ir jame įtvirtintų kontrolės priemonių atitiktis Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijose (2011-05-31 Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus įsakymas Nr. 2-170), nustatytiems kriterijams.

Analizuotu laikotarpiu 2-ųjų tarnybinių automobilių naudojimo veiklos srityje nebuvo užfiksuotų KPI 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ar kitų tapataus pobūdžio, ar mažiau pavojingų teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė, tarnybinė (drausminė) ar kitokia atsakomybė, atvejų.

Tarnybinių lengvųjų automobilių naudojimo, saugojimo, žymėjimo, techninės priežiūros, remonto, naudojimo kontrolės, ridos ir degalų apskaitos bei darbuotojų atsakomybės už naudojimąsi tarnybiniais automobiliais tvarką bendrovėje reglamentuoja UAB „Zarasų būstas“ direktoriaus 2016-01-08 įsakymu Nr. V3 patvirtintos *Pavydinės automobilių naudojimo UAB „Zarasų būstas“ taisyklės* (toliau – Taisyklės).

Taisyklės yra *pagrindinis teisės aktas* nustatantis prevencines priemones korupcijai pasireikšti naudojantis Bendrovės tarnybiniais automobiliais.

Pažymėtina, kad svarbus rizikos pasinaudoti tarnybiniu automobiliu ne Bendrovės reikmėms mažinimo faktorius yra išsamus bei tinkamas kontrolės mechanizmo įtvirtinimas Taisyklėse.

Taisyklės nustato, jog Bendrovės lengvieji automobiliai *gali būti naudojami tik su tarnyba susijusioms funkcijoms ir užduotims vykdyti*, neviršijant nustatyto išlaidų tarnybiniams lengviesiems automobiliais išlaikyti ir automobilio ridos limitų.

Taisyklėse įtvirtinta, jog *Bendrovės direktoriaus paskirtas asmuo (bendrovės meistras) nuolat kontroliuoja*, kaip naudojami tarnybiniai lengvieji automobiliai, t. y. ar tvarkingi spidometrai, įranga, ar degalų sunaudojimas atitinka nustatytąsias normas, o automobilių rida – nustatytąjį limitą. Tai, kad naudojimosi automobiliu kontrolės procedūras atlieka atsakingas konkretus darbuotojas, ženkliai sumažina galimybę pasireikšti korupcijos apraiškoms.

Kaip prevencinė priemonė laikytina tai, kad viršijus Įsakymu nustatytą degalų normą, Bendrovės darbuotojas, limitą viršijančias kuro išlaidas apmoka pats iš savo asmeninių lėšų (Taisyklių 25 p.).

Kita tinkamo naudojimosi tarnybiniu automobiliu kontrolės forma – kelionės lapų pildymas, kuriuose nurodoma kelionės data, maršrutas, nuvažiuotų kilometrų skaičius, kelionės metu sunaudoto kuro kiekis, pilto kuro kiekis ir sumokėta suma, data, kuro likutis bake, asmens, kuris naudojosi automobiliu parašas. Taip pat pareiga šiuos lapus kiekvieno mėnesio pabaigoje kartu su kuro įsigijimo dokumentais pateikti Bendrovės atsakingam asmeniui ir perduodami Buhalterijai (Taisyklių 21punktas), kuri kontroliuoja ar išlaidų tarnybiniam transportui panaudojimas ir faktinė tarnybinio automobilio rida atitinka Įsakymu nustatytiems ridos limitams, o ketvirčiui pasibaigus apie nustatytus neracionalius tarnybiniam transportui skirtų lėšų naudojimo ir ridos limitų viršijimo atvejus informuoja direktorių

Taigi kelionės lapų, ridos ir degalų apskaitos tvarkymas užtikrina pakankamai efektyvų tarnybinio automobilio naudojimo kontrolės mechanizmą, todėl korupcijos apraiškų tikimybė šioje srityje yra minimali.

Taisyklių 12-14 punktai nustato tarnybinio automobilio laikymo tvarką

Pažymėtina, kad riziką pasinaudoti tarnybos automobiliu ne tarnybos tikslais mažina ir tai, kad, Bendrovės lengvasis automobilis privalo būti pažymėtas. Bendrovės automobiliai yra pažymėti UAB „Zarasų būstas“ pavadinimu.

Įvertinus tiriamos srities veiklą pagal Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 5 punkto kriterijų, formaliai šio kriterijaus požymių Bendrovėje yra. Tačiau atsižvelgiant į tai, kas

išdėstyta, manytina, kad naudojimosi Bendrovės tarnybiniais lengvaisiais automobiliais kontrolė yra pakankamai efektyvi. Minėtuose teisės aktuose spragų, galinčių turėti įtakos korupcijos tikimybės padidėjimui nėra, todėl darytina išvada, kad korupcijos apraiškų tikimybė tarnybinio automobilio naudojimosi srityje yra minimali.

Siekiant stiprinti atsparumą korupcijai ir tobulinti gebėjimus korupcijos pasireiškimo atpažinimo ir gerosios jos praktikos taikymo srityse, siūlau Bendrovės darbuotojams, esant galimybei, dalyvauti antikorupcinių mokymų programose ir nuolat tobulinti savo žinias antikorupcinėje srityje.
